

Ärakiri
Ärisaladused on välja jäetud

PEADIREKTOR

OTSUS

04.12.2006.a nr 54-KO

Koondumisele nr 29/2006 OÜ VP Market ja OÜ Rannamarket Grupp osa loa andmine

Koondumine

21.11.2006.a esitas OÜ VP Market esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid OÜ VP Market (edaspidi VPM) ja OÜ Rannamarket Grupp (edaspidi Rannamarket) 08.11.2006.a müügilepingu Rannamarketi osa omandamiseks.

Vastavalt konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lõikele 3 on ettevõtja osa ettevõtja vara või ettevõtja organisatsiooniliselt iseseisev osa, sealhulgas ettevõtte või käitis, mis on äritegevuse aluseks ja millele on selgelt omistatav käive kaubaturul.

VPM ostab Rannamarketilt viimasele kuuluva kinnistu koos sellel paikneva kauplusehoonega Narva-Jõesuus, mida Rannamarket kasutab kuni 15.12.2006.a toidu- ja esmatarbekaupade müügiks. Pärast kauplusehoone VPM vajadustele kohandamist avab VPM samas hoones discounter tüüpi toidu- ja esmatarbekaupade kaupluse kaubamärgi Maxima X all.

VPM, ostes eelnevalt samal kaubaturul tegutsenud kaupluse, st konkurendi kaupluse, muudab nimetatud tehinguga kaubaturu olukorda vastavas geograafilises piirkonnas selliselt, et tema positsioon kaubaturul tugevneb ning toob kaasa kestva mõju ettevõtjate omandile ja seeläbi kaubaturu struktuurile. Analoogse koondumise puhul (otsus 01.12.2006.a nr 53-KO) on Konkurentsiamet jõudnud järeldusele, et nimetatud tehingu puhul tuleb kinnisvara ostu koos sinna juurde kuuluva väärtuse omandamisega käsitleda ettevõtja osa omandamisena KonkS § 19 lõike 3 tähenduses.

Lähtudes eeltoodust omandab VPM nimetatud tehingu tulemusena valitseva mõju Rannamarketi osa üle KonkS § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 22.11.2006.a ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes „Ametlikud Teadaanded”. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja osa üle. KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks VPM ja Rannamarket.

VPM on Eestis registreeritud äriühing, kelle emaettevõtjaks on Leedus registreeritud UAB VP Market, kes omakorda kuulub UAB-le Vilniaus Prekyba kontserni. Nimetatud kontsern opereerib kaubamärkide MAXIMA, MAXIMA X, XX, XXX, Albinuta ja T-MARKET all Eestis, Lätis, Leedus, Rumeenias ja Bulgaarias. VPM tegeleb peamiselt toidu- ja esmatarbekaupade jaemüügiga discounter tüüpi kauplustes.

Rannamarket on Eestis registreeritud äriühing, kelle põhitegevuseks on senini olnud samuti toidu- ja esmatarbekaupade jaemüük. Tehingu järgselt lõpetab Rannamarket oma äritegevuse.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 100 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 30 miljonit krooni.

VPM 2005.a majandusaasta käive Eestis oli [...] krooni. Rannamarket'i osa 2005.a majandusaasta käive – [...] miljonit krooni.

KonkS § 24 lg 7 kohaselt, kui eelneva kahe aasta jooksul on üks ja sama ettevõtja omandanud valitseva mõju ettevõtjate või ettevõtja osade üle, kes tegutsevad Eestis ühes ja samas majandusharus, peab selle ettevõtja käive, kelle üle omandatakse valitsev mõju, sisaldama ka nende ettevõtjate käivet, kelle üle on valitsev mõju omandatud koondumisele eelneva kahe aasta jooksul.

VPM on omandanud alates 08.11.2004.a kuni 08.11.2006.a samas majandusharus tegutsevate ettevõtjate [...] osad. Seega tuleks Rannamarket'i, kelle osa üle valitsev mõju omandatakse, käibelega liita eelloetletud ettevõtjate osade käibed, mis kokku moodustab [...] miljonit krooni.

Arvestades eeltoodut kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Koondumise osalised tegutsevad toidu- ja esmatarbekaupade jaemüügi kaubaturul. Käesoleva koondumise puhul on kaubaturul käibivateks kaupadeks toidu- ja esmatarbekaupad, milleks on toiduained, alkohoolsed joogid, tubakatooted, majapidamis- ja puhastusvahendid, köögitarbed, hügieenitooted, kosmeetikakaupad jm kaupad, mille ühiseks tunnusjooneks on eesmärk rahuldada ostjate igapäevaseid tarbimisvajadusi.

Euroopa Komisjon on oma varasemates otsustes (COMP/M.3464 Kesko/ICA/JV 15.11.2004 jt) lähtunud kaubaturu määratlusest, mis hõlmab toidu- ja esmatarbekaupade jaemüüki hüper-, super- ja discounter tüüpi kauplustes, jättes välja müügi spetsiaalkauplustes, avatud turgudel, kioskites ja bensiinjaamades. Käesoleva koondumise puhul on samuti tegemist toidu- ja esmatarbekaupade jaemüügiga spetsialiseerimata kauplustes.

Toidu- ja esmatarbekaupade jaemüügi kaubaturu geograafilise ulatuse piiritlemisel on Euroopa Komisjon oma varasemates otsustes kasutanud parameetrina tegevus- ja haardepiirkonda, mis hõlmab kaupluse ümber olevat territooriumi, kus asuvatel tarbijatel on sõiduvahendiga võimalik jõuda kaupluseni 10 kuni 30 minutiga. Konkurentsiamet on oma 01.12.2006.a otsuses nr 53-KO OÜ VP Market/OÜ Soldino Kaubandus osa koondumise puhul jõudnud samale järeldusele. Seega antud koondumise puhul on tegemist geograafilise piirkonnaga Narva linn koos Narva-Jõesuu linnaga.

Käesoleva koondumise tulemusel hakkab VPM lisaks oma kolmele Narvas asuvalle kauplusele opereerima ühte kauplust Narva-Jõesuus, kus koondumise eelselt VPM kauplusi ei ole.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste tegevused kattuvad toidu- ja esmatarbekaupade jaemüügi kaubaturul Narva ja Narva-Jõesuu linnades.

Statistikaameti andmetel moodustas 2005.a jaemüük spetsialiseerimata kauplustes (ülekaalus toidukaupad) ligikaudu 19 miljardit krooni. Lähtudes piirkonna elanike arvust oli Narva ja Narva-Jõesuu toidu- ja esmatarbekaupade jaemüügi kaubaturu maht ligikaudu 988,2 miljonit krooni ning koondumise osaliste ühine turuosa nimetatud kaubaturul ligikaudu [...]%. Koondumise tulemusel suureneb VPM turuosa ligikaudu [...]%.

Lähtudes eeltoodud andmetest toidu- ja esmatarbekaupade jaemüügi kaubaturu kogumahu ning elanikkonna kohta Narvas ja Narva-Jõesuus kujunevad kolme põhilise konkurendi turuosad kõnealusel kaubaturul järgnevalt: Rimi Eesti Food AS – [...]%, ETK – [...]%, ja OÜ PAK – [...]%. Seega toimib toidu- ja esmatarbekaupade jaemüügi kaubaturul Narvas ja Narva-Jõesuus arvestatav konkurents ja VPM ei saavuta käesoleva koondumise tulemusel turgu valitsevat seisundit, mis võimaldaks ettevõtjal tegutseda sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Eeltoodust tulenevalt ei muutu koondumise tulemusel oluliselt konkurentsiolukord ega kaubaturu struktuur, seega ei tekita ega tugevda koondumine nimetatud kaubaturul turgu valitsevat seisundit. Käesoleva koondumise puhul ei esine KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba OÜ VP Market ja OÜ Rannamarket Grupp osa koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Peeter Tammistu